

A Kormány 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelete a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról

A Kormány az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 64/B. § (1)–(3) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A helyi esélyegyenlőségi program

- 1. §** (1) A települési önkormányzat által készített helyi esélyegyenlőségi program helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll.
- (2) A helyzetelemzésben meg kell határozni a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők teljes lakossághoz viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatóit, az adott település esélyegyenlőségi problémáit.
- (3) A települési önkormányzat a helyzetelemzés elkészítése során felhasználja a kormányhivatalok és szakigazgatási szerveik, a település, a többcélú kistérségi társulás, a megye, illetve szükség szerint a Központi Statisztikai Hivatal rendelkezésére álló nyilvántartások hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra vonatkozó aktuális anonimizált adatait.
- (4) Az intézkedési tervben meg kell határozni, hogy a helyzetelemzésben feltárt esélyegyenlőségi problémák felszámolása érdekében milyen beavatkozásokra, intézkedésekre van szükség.
- 2. §** (1) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésében résztvevők képzését végző szerv a Türr István Képző és Kutató Intézet (a továbbiakban: TKKI).
- (2) A TKKI a települési önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak elkészítését segítő esélyegyenlőségi mentori hálózatot működtet.
- (3) A települési önkormányzat helyi esélyegyenlőségi programjának elkészítéséhez ingyenesen igénybe veheti a TKKI által működtetett esélyegyenlőségi mentori hálózat szakértőjének segítségét. A mentorok a TKKI alkalmazásában állnak, a települési önkormányzatok a mentorok közreműködésére vonatkozó igényüket a TKKI felé írásban jelentik be.
- 3. §** A települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzéteszi az általa elfogadott helyi esélyegyenlőségi programot, valamint soron kívül megküldi a TKKI számára, mely azt honlapján közzéteszi.

2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai

- 4. §** (1) A helyi esélyegyenlőségi programban a mélyszegénységben élők, romák esélyegyenlőségi helyzetének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni
- a) a foglalkoztatási, egészségi és szociális helyzet tekintetében
- aa) a saját fenntartású intézményekben való foglalkoztatottság növelésére;
- ab) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezőinek javítására, valamint a diszkrimináció csökkentésére;
- ac) az egészség előfeltételeinek biztosítása mellett a prevenció és a szűrőprogramokon történő részvételi arány növelésére, a kiszűrtek egyéni esetkezelésére, az egészségügyi szolgáltatások elérhetőségének javítására, valamint a gyermekek és családjuk egészségtelen táplálkozásának vagy alultápláltságának csökkentésére;
- ad) a pénzügyi és természetbeni ellátásokra, valamint a munkanélküliséghez kapcsolódó támogatásokra;
- ae) az eladósodottság mértékére;
- af) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások kiterjedtségére, elérhetőségére; hozzáférhetőségére és kihasználtságára;
- ag) a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférésre;
- ah) a helyi lakossági önszerveződésekre;

- b) a lakhatási szegregáció tekintetében
  - ba) a területi szegregáció mértékére;
  - bb) a megfelelő minőségű közszolgáltatásokhoz és a közösségi közlekedéshez való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
  - bc) a lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programokra;
  - bd) a tervezett beavatkozások és a településfejlesztési dokumentumok összhangjára.
- (2) A gyermekek esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni
  - a) a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására, különösen a gyermekjóléti és a védőnői ellátás, valamint az egészségfejlesztési, a szabadidős, szünidős programok tekintetében;
  - b) a színvonalas gyermekétkeztetés biztosítására;
  - c) a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek közoktatási esélyegyenlősége tekintetében
    - ca) az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció mértékére;
    - cb) az intézmények között az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérésekre;
    - cc) a tanulók iskolai eredményességében mutatkozó eltérésekre;
    - cd) a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek óvodai ellátására;
  - d) a szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek a fentiek tekintetében kiemelt figyelmet élveznek.
- (3) A nők esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni
  - a) a társadalmi problémák nemek szerint eltérő értelmezésére és szükségleteik nemek szerinti eltérésére;
  - b) a nők gazdasági függésére, kiszolgáltatottságára;
  - c) a nőket érő erőszakra;
  - d) arra, hogy a reprodukciós jogok sérülésének elkerülése érdekében van-e megfelelő tájékoztatás és hatékony segítségnyújtás a településen a családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén;
  - e) a nők közéletben, gazdasági életben való aránytalan részvételére;
  - f) a nők munkaerő-piaci és családi feladatai összeegyeztethetőségének elősegítésére.
- (4) Az idősek esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni
  - a) az egészségügyi és szociális ellátások elérhetőségére;
  - b) a közszolgáltatásokhoz, a közösségi közlekedéshez és az információhoz való egyenlő esélyű hozzáférés;
  - c) közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés biztosítására.
- (5) A fogyatékkal élők esélyegyenlőtlenségének csökkentésénél különös tekintettel kell lenni
  - a) a közsférában és a verseny piacon a fogyatékkal élők teljes lakossághoz viszonyított arányuknak megfelelő mértékű foglalkoztatására;
  - b) az egészségügyi ellátások elérhetőségére;
  - c) az egészségügyi ellátórendszer és rehabilitációs intézmények közti információáramlásra és együttműködésre;
  - d) a szociális szolgáltatások szerepére a fogyatékkal élők rehabilitációjában;
  - e) a közoktatási intézmények elérhetőségére, hozzáférhetőségére;
  - f) az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében
    - fa) az önkormányzati közszolgáltatásokat nyújtó épületek akadálymentesítésére;
    - fb) az önkormányzati közszolgáltatások információs és kommunikációs akadálymentesítésére;
    - fc) az építésügyi hatóságok felkészültségére az akadálymentesítés építészeti szempontjainak vizsgálatában;
    - fd) a helyi tömegközlekedés akadálymentesítésére.

- 5. §** (1) A helyi esélyegyenlőségi program részét képező intézkedési tervben meghatározott intézkedések célja különösen:
- a) a lakhatási szegregáció és oktatási kirekesztődés felszámolása, integrált vagy a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítása;
  - b) a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése;
  - c) az oktatásban, képzésben megjelenő sztereotipikus pályaaorientáció megváltoztatása;
  - d) a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése;

- e) az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése a települési önkormányzat döntéshozatalában, az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
  - f) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban és a közügyek irányításában, ezek tervezésében, megvalósításában és értékelésében;
  - g) a hátrányos helyzetű csoportok tájékozottságának és tudatosságának növelése az őket megillető jogok és lehetőségek tekintetében.
- (2) Az intézkedési tervben rendelkezni kell az egyes intézkedések végrehajtásának feltételeiről, ütemezéséről a szükséges uniós források és hazai költségvetési források megjelölésével.

3. A helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata

- 6. §**
- (1) A települési önkormányzat vizsgálja felül a helyi esélyegyenlőségi programot.
  - (2) A felülvizsgálatnak ki kell terjednie
    - a) arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e,
    - b) a lejárt határidejű intézkedések teljesülésére és eredményeinek felmérésére.
  - (3) Ha a felülvizsgálat alapján szükséges, a települési önkormányzat
    - a) módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot, vagy
    - b) új helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.
  - (4) A felülvizsgálatot a TKKI által működtetett esélyegyenlőségi mentori hálózat munkatársai segítik.

4. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésében résztvevőkkel szembeni követelmények

- 7. §**
- (1) Esélyegyenlőségi mentor tevékenységet az folytathat, aki
    - a) rendelkezik felsőfokú végzettséggel,
    - b) legalább kétéves, az esélyegyenlőség területén szerzett szakmai gyakorlattal rendelkezik,
    - c) részt vett a TKKI által a felnőttképzésről szóló törvény szerint szervezett esélyegyenlőségi mentor képzésén, és az ott elsajátított ismeretekről a TKKI által kiállított tanúsítvánnyal igazoltan sikeres vizsgát tett.
  - (2) Szakmai gyakorlatnak kell tekinteni, ha az esélyegyenlőségi mentor munkáltatója vagy megbízója igazolja, hogy az esélyegyenlőségi mentor a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők esélyegyenlőségét elősegítő szakmai tevékenységet végzett.
  - (3) A TKKI esélyegyenlőségi mentor képzésére jelentkező a képzésben való szándéka iránti kérelmet az (1) bekezdése a) és b) pontjában megjelölt feltételeknek való megfelelést bizonyító iratokkal együtt írásban benyújtja a TKKI részére.
- 8. §**
- (1) A települési önkormányzat közigazgatási szervének köztisztviselőjét vagy költségvetési szervének közalkalmazottját jelölheti ki a TKKI mentorhálózata által a felnőttképzésről szóló törvény szerint szervezett, a helyi esélyegyenlőségi programok megírására felkészítő képzésen való részvételre. A képzést esélyegyenlőségi mentorok tartják.
  - (2) A TKKI által tartott képzésben résztvevő (1) bekezdés szerinti köztisztviselő vagy közalkalmazott a képzésen elsajátított ismeretekről a képzés elvégzését követő egy hónapon belül vizsgát tesz. A vizsga akkor sikeres, ha a vizsgázó legalább 75%-os vizsgaeredményt ér el. A képzés sikeres elvégzéséről a vizsgázóknak a TKKI tanúsítványt állít ki.
  - (3) A helyi esélyegyenlőségi programok két évente esedékes felülvizsgálatába és az új helyi esélyegyenlőségi program elkészítésébe, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok részét képző intézkedési terv végrehajtásának nyomon követésébe a települési önkormányzat bevonhatja az (1) bekezdés szerinti köztisztviselőt vagy közalkalmazottat, aki rendelkezik a TKKI helyi esélyegyenlőségi programok írására felkészítő képzésének elvégzését tanúsító bizonyítvánnyal.

5. Záró rendelkezések

- 9. §**
- (1) Ez a rendelet 2012. március 1-jén lép hatályba.
  - (2) Hatályát veszti
    - a) az esélyegyenlőségi szakértők képzésének követelményeiről szóló 118/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet,
    - b) az Országos Esélyegyenlőségi Szakértői Névjegyzékről, az esélyegyenlőségi szakértői tevékenység végzéséről és annak feltételeiről, a szakértő működéséről szóló 119/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet,

- c) a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól szóló 120/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet, valamint
- d) a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról, valamint eljárásának részletes szabályairól szóló 331/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 4. § c) pont cc) alpontja és 5. § i) pontja.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 322/2011. (XII. 27.) Korm. rendelete az Alaptörvény hatálybalépésével összefüggően Hazánk elnevezésének „Magyar Köztársaság”-ról „Magyarország”-ra történő változásából eredő, a vidékfejlesztési miniszter feladatkörébe tartozó egyes kormányrendeletek módosításáról

A Kormány

az 1. § tekintetében a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény 29. §-a (5) bekezdésének d) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 2. § tekintetében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. §-a (7) bekezdésének 7. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 3. § tekintetében az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében a kábítószerek és pszichotróp anyagok tiltott forgalmazása elleni, 1988. december 20-án, Bécsben kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1998. évi L. törvény, a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény kihirdetéséről szóló 1965. évi 4. törvényerejű rendelet, valamint az Egységes Kábítószer Egyezmény módosításáról és kiegészítéséről szóló, Genfben, 1972. március 25-én kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1988. évi 17. törvényerejű rendelet, valamint a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 166. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,

a 4. § tekintetében a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény 34. §-a (1) bekezdésének f) pontjában foglalt felhatalmazás alapján,

az 5. § tekintetében a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 59. §-a (1) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 6. § tekintetében a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 59. §-a (1) bekezdésének b) és g) pontjában foglalt felhatalmazás alapján,

a 7. § tekintetében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. §-a (7) bekezdésének 17. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 8. § tekintetében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. §-a (7) bekezdésének 9., 12. és 19. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 9. § tekintetében az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. §-a (1) bekezdésében e) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 10. § tekintetében az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. §-a (3) bekezdésének e) pontjában foglalt felhatalmazás alapján,

a 11. § tekintetében a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 59. §-a (1) bekezdésének b), e) és g) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 12. § tekintetében a Washingtonban, 1973. március 3. napján elfogadott, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 2003. évi XXXII. törvény 3. §-ának (2) bekezdésében, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. §-a (1) bekezdésének 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 13. § tekintetében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. §-a (7) bekezdésének 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján,